แนวทางการจัดการแสดงดนตรี
หลังสถานการณ์โควิด-19 ผ่อนคลาย

Guidelines for Music Performance Management
after the COVID-19 Situation Relaxes

(Received: 12 February 2023; Revised: 24 April 2022; Accepted: 28 April 2023)

คู่บุญ เปรมศรี [1]
Sarawut Srihakhot
วิชญ์ บุญรอด [2]
Vich Boonrod

บทคัดย่อ

จากการศึกษาทิศทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 บทความนี้ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมทางดนตรีก่อนสถานการณ์โควิด-19 ว่าเป็นการผสมผสานการแสดงที่ผสมผสานศิลปะและวัฒนธรรมเข้าไปเพื่อทำให้ผู้ร่วมงานได้รับความเพลิดเพลิน โดยภายในงานจะมีเสียงดนตรี ผู้คนเข้าร่วมงานอยู่ต่อเนื่อง แต่ด้วยปัจจัยของการแพร่กระจายของโควิด-19 ที่ส่งผลทำให้ผู้คนไม่สามารถเข้าชมการแสดงดนตรีสดได้ ศิลปิน ผู้จัดคอนเสิร์ต และทีมงานเบื้องหลัง ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้จึงทำให้เผชิญกับภาวะความไม่แน่นอนทางรายได้ ซึ่งผลกระทบของการจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้การจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19 ต้องหยุดชะงักและบางกิจกรรมได้ถูกยกเลิกทำให้การจัดกิจกรรมทางดนตรีต้องเร่งปรับตัววางแผนลงทุนด้านดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ

การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีความพร้อมในโลกดิจิทัลมากขึ้น เพื่อให้ธุรกิจสามารถฟื้นฟูและรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดให้กลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว จากเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้เขียน

[1] นิสิตปริญญาโท, ภาควิชาดนตรี, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร
Master's Degree Student, Department of Music, Faculty of Humanities, Naresuan University
[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาดนตรี, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร
Assistant Professor, Department of Music, Faculty of Humanities, Naresuan University

จึงได้นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์ โควิด-19 ดังนี้ 1) กิจกรรม Drive-In Concerts 2) กิจกรรม Wearable Protection 3) กิจกรรม Going Local 4) กิจกรรม Spacing 5) กิจกรรม Venues และ 6) กิจกรรม Testing เพื่อนำมาปรับใช้การจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19 ในประเทศไทยต่อไป

คำสำคัญ : แนวทาง, กิจกรรมทางดนตรี, หลังสถานการณ์โควิด-19

ABSTRACT

From the study of the direction of music activities after the COVID-19 situation This article has studied the format of music activities before the COVID-19 situation. It's a fusion of performances that combine arts and culture to keep the attendees entertained. In the event there will be music. Many people attended the event. and there was chaos inside but amid the spread of the coronavirus, people are unable to attend live music performances. and the team behind the scenes Affected by this event, thus facing income uncertainty. Therefore, it was found that the impact of music activities during the COVID-19 situation Making music activities during the COVID-19 situation have to stop and some events have been canceled, causing music events to accelerate the adjustment of digital investment plans in full.

Utilizing technology as a tool for business development to increase readiness in the digital world, enabling businesses to recover and cope with the pandemic situation quickly. In light of this, the author has proposed guidelines for organizing music events after the COVID-19 situation relaxes in Thailand, including 1) Drive-In Concerts, 2) Wearable Protection, 3) Going Local, 4) Spacing, 5) Venues, and 6) Testing, to adapt to the current situation and organize music events effectively.

Keywords: Guidelines, Music activities, Post-COVID-19 situation.

บทนำ

การจัดกิจกรรมทางดนตรีเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในหลายวัฒนธรรมทั่วโลก โดยส่วนใหญ่จัดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการเฉลิมฉลองพิเศษ เช่น งานเทศกาลต่างๆ โดยการจัดกิจกรรมทางดนตรีจะมีการแสดงในสถานที่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในร่มและกลางแจ้ง หรือแม้กระทั่งในพื้นที่เสมือนจริง โดยการผสมผสานการแสดงต่างๆ เช่น การแสดงละคร การเต้นรำ ดนตรี หรือการผสมผสานของรูปแบบศิลปะอื่นๆ ทำให้ผู้ร่วมงานได้รับความเพลิดเพลิน กิจกรรมทางดนตรีนี้มีรากฐานมาจากประเพณีท้องถิ่นหรือทางศาสนาที่แตกต่างกันออกไป และมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานตั้งแต่มนุษย์ได้เคยบันทึกไว้เกี่ยวกับการแสดงออกทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม นอกจากนี้ การแสดงดนตรียังเป็นการแสดงออกถึงความมีส่วนร่วมในการเล่นดนตรีและการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานอีกด้วย (Getz & Page, 2016; Newbold & Jordan, 2016)

สำหรับผู้ชื่นชอบเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรี มักทราบกันดีว่าภายในงานที่มีกิจกรรมทางดนตรีจะมีเสียงดนตรีที่ดังกระหึ่ม มีผู้คนเข้าร่วมงาน มีความวุ่นวาย ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งผู้คนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรี ทราบกันเป็นอย่างดีว่าการไปสถานที่แห่งนั้นต้องแทรกตัวเข้าไปในฝูงคนเยอะแยะมากมายกว่าร้อยหรือกว่าพันคนก็ตาม อย่างไรก็ดี ผู้ที่ชื่นชอบกิจกรรมทางดนตรี ก็ยังมีความสุขกับการที่ได้ไปร่วมสนุกในกิจกรรมทางดนตรีนั้นๆ ซึ่งสิ่งที่ประทับใจจากกิจกรรมทางดนตรีของผู้ร่วมงานนั้น สามารถอยู่ได้ยาวนานเป็นสัปดาห์ เป็นเดือนหรือเป็นปี ประสบการณ์จากกิจกรรมทางดนตรีถือเป็นตำนานในชีวิตของผู้คน เป็นสิ่งที่น่าจดจำไปจนได้เป็นประวัติศาสตร์ของผู้ที่เคยเข้าร่วมงานกิจกรรมทางดนตรี ได้เลยทีเดียว (Bossey, 2022) จึงถือได้ว่ากิจกรรมทางดนตรีเป็นเครื่องมือในการสร้างสังคมอย่างหนึ่งในขณะที่การฟังบันทึกเป็นการเพิ่มความบันเทิงให้กับผู้รับฟังการแสดงดนตรีสด ทำให้ผู้รับฟังได้รับประสบการณ์ใหม่ เป็นการถ่ายทอดจากนักดนตรีที่แสดงไปสู่ผู้ฟัง ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างที่ผู้ฟังนั้นนั่งรับฟังดนตรีเพียงคนเดียว ส่วนกลุ่มผู้ชมจะได้รับประสบการณ์ในขณะที่ร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงดนตรีด้วย (Cresswell & Bennetl, 2015)

จากการระบาดของสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ศิลปินและธุรกิจดนตรีต้องสูญเสียรายได้จากการแสดงสดไปอย่างมหาศาล เพราะพวกเขาจำเป็นต้องยกเลิกเทศกาลดนตรี หรือโปรแกรมแสดงสดที่ได้วางไว้ จึงสามารถประเมินความเสียหายจากการกระแพร่กระจายของไวรัสโควิดในอุตสาหกรรมดนตรีจากการเสียรายได้จากการแสดงดนตรีสดไปถึงประมาณร้อยละ 40 - 75 โดยขนาดของความเสียหายทางธุรกิจขึ้นอยู่กับภาวะชะงักงันของการจัดแสดงดนตรีสด และยิ่งกว่านั้นการยกเลิกการแสดงสดไม่เพียงแต่กระทบรายได้ของศิลปินและผู้จัดคอนเสิร์ตเท่านั้น หากแต่ยังผลักทีมงานเบื้องหลังที่คอยดูแลเวทีและสนับสนุนศิลปินเมื่อยามออกตระเวนแสดงคอนเสิร์ต ให้เผชิญกับภาวะความไม่แน่นอนทางรายได้ เพราะรายได้ของคนกลุ่มหลังนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนของการจัดแสดงดนตรีสดเพียงช่องทางเดียว (Creative Economy Agency, 2022)

ท่ามกลางการแพร่กระจายของโควิดที่ทำให้ผู้คนไม่สามารถเข้าชมการแสดงดนตรีได้ ศิลปินบางรายเช่น Jackson Browne หรือ the Black Crow's Chris and Rich Robinson อาศัยเทคโนโลยีสตรีมมิงในฐานะช่องทางการถ่ายทอดการแสดงแก่ผู้ชมทางบ้าน (Jackson, 2022) ในการนี้ผู้ประกอบการบางราย เช่น Big Room TV หรือ Wave XR พยายามหากำไรจากการทำหน้าที่เป็นผู้จัดการแพลตฟอร์มการแสดงสดในโลกออนไลน์ ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีจากศิลปิน การใช้เทคโนโลยีสตรีมมิ่งทดแทนการแสดงสด ซึ่งเกิดขึ้นในทั้งในกรณีของศิลปินเฉพาะรายและเทศกาลดนตรีขนาดใหญ่อย่าง Coachella ด้วย ในขณะเดียวกัน ศิลปินบางรายก็อาศัยช่องทางความบันเทิงประเภทอื่น เช่นการสร้างเกมเพื่อเป็นสื่อกลางในการจัดการสตรีมมิ่งการแสดงสดออนไลน์ กรณีศึกษาคือ การแสดงของ ทราวิส สก็อท (Travis Scott) แรปเปอร์ชาวอเมริกันในเกม Fortnight ที่มีผู้เข้าชมถึง 12 ล้านคน โดย ทราวิส สก็อท ปรากฏตัวเป็นตัวละครแอนิเมชั่น ความนิยมที่เพิ่มขึ้นของการแสดงสดออนไลน์ผ่านสตรีมมิงอาจเปิดโอกาสให้ Startup ด้านการสื่อสารและอุตสาหกรรมดนตรีสร้างรายได้ร่วมกัน (Khlystova, Kalyuzhnova & Belitski, 2022)

บทความนี้ผู้เขียนจึงสนใจที่จะเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 โดยการศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัย และสื่อออนไลน์ต่างๆ ในประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ผลกระทบของการจัดกิจกรรมทางดนตรี และทิศทางทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 เพื่อเป็นการปรับตัวเข้ากับแนวโน้มในอนาคตที่การแสดงสดและพฤติกรรมการรับชมดนตรีในโลกออนไลน์จะกลายเป็นภาวะปกติมากขึ้น

ผลกระทบของการจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19

อุตสาหกรรมการจัดกิจกรรมทางดนตรีนับเป็นธุรกิจ ที่การระบาดของสถานการณ์โควิด-19 สร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงให้แก่อุตสาหกรรมนี้ โดยผลกระทบในระยะสั้น ศิลปินที่เดินสายทัวร์คอนเสิร์ตและขึ้นแสดงในเฟสติวัลทั่วโลก ต่างต้องสูญเสียรายได้ก้อนโตประจำปีในเวลาชั่วข้ามคืน ไม่เพียงเท่านั้นผู้คนที่ทำงานสนับสนุนพวกเขา ทั้งผู้จัดการศิลปิน ผู้จัดงาน ค่ายเพลง ผู้จัดจำหน่ายสินค้าของศิลปิน และทีมงานเบื้องหลังอื่นๆ ต่างก็ล้วนได้รับกระทบอย่างรุนแรงด้วยกันทั้งสิ้น จากหลายเหตุผล อาทิ อัลบั้มที่กำลังจะเปิดตัวต้องเลื่อนวันจำหน่ายออกไป ทัวร์คอนเสิร์ตต้องหยุดชะงัก และเทศกาลดนตรีต่างๆ ถูกยกเลิก ทุกคนที่ทำงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจกรรมทางดนตรีสดจึงต้องปรับตัว เพื่อหาจุดกึ่งกลางของการแสดงสดกับการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งแน่นอนว่าอาจเป็นเรื่องยากที่จะเห็นสถานที่จัดการแสดงดนตรีอัดแน่นด้วยแฟนเพลงเหมือนดังเดิม จากเหตุวิกฤตการณ์ครั้งนี้เปรียบเสมือนแรงผลักดันให้ธุรกิจเกี่ยวกับดนตรีทั้งทางตรงและทางอ้อมต้องเร่งปรับตัววางแผนลงทุนด้านดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ มีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีความพร้อมในโลกดิจิทัลมากขึ้น (Digital Transformation) ถือเป็นอีกกลยุทธ์สำคัญในการก้าวผ่านอุปสรรคเพื่อให้ธุรกิจสามารถฟื้นฟูและรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดให้กลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว (ธนพงศ์พรรณ ธัญญรัตตกุล, 2563) เพราะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด–19 ส่งผลให้อุตสาหกรรมการจัดกิจกรรมทางดนตรี ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาผนวกกับธุรกิจดนตรีในด้านธุรกิจด้านความบันเทิง ได้นำเทคโนโลยีเข้าเชื่อมโยงนักดนตรีหรือศิลปิน กับผู้ชมหรือแฟนเพลงให้

สามารถติดตามผลงานเพลงได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้มีกิจกรรมออนไลน์ร่วมกันผ่านทางแพลตฟอร์มต่างๆ อาทิ กิจกรรมการรับชมคอนเสิร์ตในช่องทางออนไลน์ซึ่งมีทั้งแบบไม่มีค่าใช้จ่าย และแบบมีค่าใช้จ่าย โดยทางค่ายเพลงจะเป็นผู้กำหนด เช่น มีการจำหน่ายบัตรเข้าชมคอนเสิร์ต หรือจัดกิจกรรมแฟนมีตติงช่องทางออนไลน์ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางของธุรกิจดนตรีด้านบันเทิงในการสร้างรายได้ในสถานการณ์วิกฤตขณะนี้ (อารียา โตสุข, 2563) เห็นได้จากศิลปินและผู้จัดได้มีการปรับตัว โดยคิดค้นแพลตฟอร์มใหม่ๆ อย่างการ “ไลฟ์สตรีม” และพึ่งพาเทคโนโลยีสุดล้ำเพื่อสร้างสรรค์อีเวนต์ออนไลน์ในการเชื่อมต่อศิลปิน ดนตรี กับแฟนเพลง ให้ได้มีปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งตรงนี้หลายแบรนด์ต้องมีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนศิลปินได้ เช่น สนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการแสดงสดทางไลฟ์สตรีมมิง สนับสนุนเรื่องสถานที่หรือร่วมงานกับศิลปินเพื่อจัดอีเวนต์และกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ ทางออนไลน์เพื่อให้อุตสาหกรรมการจัดกิจกรรมทางดนตรีดำเนินธุรกิจต่อไปได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้น (ศันสนีย์ เล้าอรุณ, 2563; ชำนาญศิลป์ เพ็ชรฤทธิ์, 2564)

แนวทางการจัดการแสดงดนตรีในยุค 5.0 หลังสถานการณ์โควิด-19

เมื่อเริ่มผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ บรรดาผู้จัดกิจกรรมทางดนตรีต่างพยายามค้นหาวิธีจัดงานแสดงดนตรีสดในวิถีใหม่ ที่ศิลปินสามารถขึ้นแสดงได้และผู้ชมก็สามารถมาร่วมงานได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการระบาดเพราะมีการเว้นระยะห่างทางสังคม ถึงแม้ว่าการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 อาจไม่ได้สร้างบรรยากาศที่เหมือนกับการไปชมการแสดงดนตรีสด แต่อย่างน้อยมันก็สามารถมอบประสบการณ์ร่วมและความรู้สึกที่เชื่อมต่อระหว่างศิลปินกับแฟนเพลงที่ได้ร่วมทำกิจกรรมทางออนไลน์ด้วยกันแบบเรียลไทม์ได้ จึงมีทิศทางทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19 ดังนี้ (ศันสนีย์ เล้าอรุณ, 2563) ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษาเอกสาร บทความ และแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือต่างๆ เกี่ยวกับการจัดแสดงดนตรีช่วงหลังสถานการณ์โคโรน่าไวรัส และได้นำเสนอการจัดแสดงดนตรีหลังสถานะการโควิดมีทั้งหมด 6 รูปแบบดังนี้

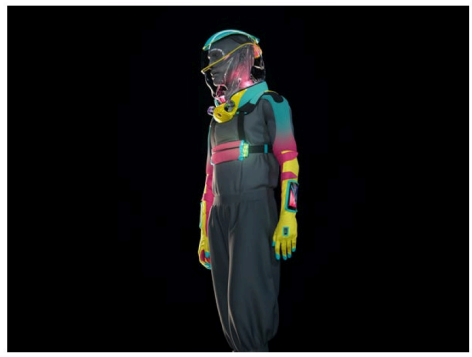
1. กิจกรรม Drive-In Concerts เป็นมิติใหม่ของการจัดกิจกรรมทางดนตรีสดที่ให้ผู้ชมขับรถเข้ามาจอดหน้าเวทีเพื่อชมคอนเสิร์ต โดยมีการเว้นระยะห่างของรถแต่ละคัน เช่นการจัด Drive-In Concert ที่ออร์ฮูส เมืองท่าสำคัญของเดนมาร์ก ซึ่งมีทั้งเวทีกลางแจ้งขนาดใหญ่ และพื้นที่สำหรับจอดรถถึง 500 คันหน้าเวที ทั้งนี้ผู้ชมต้องนั่งชมในรถ แต่สามารถเปิดกระจกเพื่อส่งเสียงเชียร์ศิลปินได้ รวมทั้งสามารถสั่งอาหารและเครื่องดื่มให้ไปส่งที่รถได้ด้วย ส่วนย่านชานเมืองของกรุงโซลในเกาหลีใต้ มีการจัดคอนเสิร์ตในรูปแบบเดียวกันในชื่อ Stage X Drive-In Concert ซึ่ง Hyundai Motors เป็นทั้งผู้จัดและผู้สนับสนุน ในขณะที่ฝั่งอเมริกา คีธ เออร์บัน ศิลปินคันทรี ได้จัด Drive-In Concert เพื่อมอบความบันเทิงให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเช่นกัน อาจกล่าวได้ว่า แม้หลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ผ่านไปแล้ว แต่รูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้ ยังคงสร้างประสบการณ์แบบแปลกใหม่ ที่ยังคงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในการจัดแสดงกิจกรรมทางดนตรีในแต่ละสภาวการณ์ได้ต่อไป (Fungjaizine, 2563)

ภาพประกอบที่ 1 กิจกรรม Drive-In Concerts
(Fungjaizine, 2563)

2. กิจกรรม Wearable Protection เป็นกิจกรรมที่ใช้สตูดิโอจัดกิจกรรมทางดนตรีมีชื่อเรียกว่า Production Club เป็นสตูดิโอที่ออกแบบจากแคลิฟอร์เนีย โดยที่ผู้ชมต้องใส่ Micrashell ขณะชมคอนเสิร์ต ซึ่ง Micrashell เป็นบอดี้สูทสำหรับป้องกันเชื้อโรค และมีหมวกกันน็อกสไตล์ล้ำที่สามารถสวมทับกับเสื้อผ้าที่ใส่ได้ เพื่อให้ผู้ชมสนุกกับเสียงเพลงและเข้าสังคมได้อย่าง

ปลอดภัย นอกจากนี้ ได้คิดค้นและพัฒนาอุปกรณ์สวมใส่อัจฉริยะ ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสียงเตือนเมื่อมีใครสักคนอยู่ใกล้เราน้อยกว่า 6 ฟุต ซึ่งรูปแบบกิจกรรมการจัดกิจกรรมดนตรีดังกล่าวนี้ สามารถนำมาปรับใช้ในงานอีเวนต์ต่างๆ ได้ด้วย เพื่อกระตุ้นให้ผู้ชม รักษาระยะห่างที่ปลอดภัยระหว่างกัน มิใช่แต่เพียงการระมัดระวังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสเท่านั้น แต่ยังเป็นการป้องกันด้านความปลอดภัยของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ภาพประกอบที่ 2 บอดี้สูท Micrashell สำหรับป้องกันเชื้อโรค
ที่ใช้ในกิจกรรม Wearable Protection (Insider, 2020)

3. กิจกรรม Going Local เป็นกิจกรรมรวบรวมรายชื่อศิลปินที่ขึ้นแสดงในเทศกาลดนตรีต่างๆ ในระยะสั้นและระยะกลาง จะเน้นที่ศิลปินในประเทศเป็นหลัก เพื่อลดความกังวลเรื่องการโดยสารเครื่องบินระยะไกล ในออสเตรเลีย Falls Festival มีกำหนดจัดขึ้นในเดือนธันวาคมปี 2022 โดยศิลปินทั้งหมดที่ขึ้นแสดงคือศิลปินในออสเตรเลียทั้งหมด ขณะที่ผู้จัดงานก็เตรียมจับมือกับเมืองที่เป็นเจ้าภาพช่วยกันกอบกู้ความเชื่อมั่นของนักเดินทาง เพื่อให้แน่ใจว่าเมืองเหล่านั้นจะจัดงานแสดงดนตรีสดได้อย่างยั่งยืนเมื่อการท่องเที่ยวฟื้นตัวกลับมา นอกจากนี้อีเวนต์ลูกผสมนี้ ถือเป็นที่รวบรวมผู้ชมจากในเมืองนั้นๆ เข้ากับกิจกรรมไลฟ์สตรีมเพื่อเชื่อมต่อผู้เข้าชมที่อยู่ในเมืองอื่นหรืออยู่ในต่างประเทศ จะช่วยเพิ่มฐานแฟนเพลงให้มากขึ้นได้ ซึ่งภายหลังสิ้นสุดการแพร่ระบาดของโควิด-19 แล้ว รูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าว ก็ยังสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดอีเวนต์ต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมที่ต้องการเชื่อมโยงผู้คนจากระยะไกลเข้าไว้ด้วยกันได้ มิใช่จำกัดแต่เพียงกิจกรรมดนตรีแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ภาพประกอบที่ 3 กิจกรรม Going Local ใน Falls Festival
(fallsfestival, 2022)

4. กิจกรรม Spacing เป็นกิจกรรมทางดนตรีสดในสโลวาเกีย โดยผู้จัดกิจกรรมทางดนตรีได้มีการแบ่งพื้นที่สำหรับแดนเซอร์แต่ละคน โดยเฉพาะเพื่อให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม ที่จะช่วยแก้ปัญหาการแพร่กระจายของไวรัสได้ดีกว่าการจัดอีเวนต์แบบปิด ซึ่งการจัดกิจกรรมรูปแบบนี้ สามารถยกระดับประสิทธิภาพการแสดงได้ดีขึ้น เพราะมีพื้นที่สำหรับนักดนตรี และนักเต้นแต่ละคนมากขึ้น อีกทั้งยังมีรูปแบบการแสดงที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมดนตรีได้อีกด้วย

ภาพประกอบที่ 4 กิจกรรม Spacing เป็นกิจกรรมทางดนตรีสดในสโลวาเกีย
(Welcometobratislava, 2022)

5. กิจกรรม Venues เป็นกิจกรรมเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี 2020 Event Safety Alliance โดยการร่วมมือกับผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมดนตรีกว่า 400 คน เผยแพร่แนวทางและข้อปฏิบัติเมื่อสถานที่จัดการแสดงสดสามารถกลับมาเปิดให้บริการได้อีกครั้ง โดยกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในแง่มุมต่างๆ เช่น ขนาดที่รองรับได้ พิกัดสถานที่ จำนวนผู้ร่วมงาน และข้อปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยง

ด้านสุขภาพแก่ทีมงานและผู้ชม สิ่งสำคัญคือการให้ความรู้เรื่องสุขอนามัย การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อสถานที่จัดงาน รวมทั้งการเคร่งครัดกับมาตรการความปลอดภัยของผู้ชมทั้งช่วงเข้างานและออกจากงาน ซึ่งได้รับเสียงตอบรับที่ดีจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผลให้ในอนาคต แม้ว่าสิ้นสุดการแพร่ระบาดโควิด-19 ไปแล้ว การจัดกิจกรรมรูปแบบดังกล่าวนี้ ก็ยังคงจะได้รับประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมต่อไปในอนาคต

ภาพประกอบที่ 5 กิจกรรม Venues เป็นการเผยแพร่แนวทางและข้อปฏิบัติเมื่อสถานที่จัดการแสดงสด (Eventsafetyalliance, 2020)

6. กิจกรรม Testing เป็นกิจกรรมที่ ปีเตอร์ ชาปิโร (Peter Shapiro) ผู้จัดกิจกรรมทางดนตรีชั้นนำในสหรัฐอเมริกา พิจารณาการนำระบบตรวจสอบเร่งด่วนมาใช้ในการจัดงาน โดยผู้ชมอาจต้องมาถึงสถานที่จัดงานเร็วขึ้นเพื่อว่าติดเชื้อ COVID-19 หรือไม่ ซึ่งในประเทศจีน ได้มีไนต์คลับเริ่มกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้ง โดยที่แขกจะต้องผ่านการตรวจสอบอุณหภูมิของร่างกายก่อนเข้าใช้บริการ รวมทั้งส่งข้อมูลส่วนตัวให้แก่พนักงานเพื่อให้สามารถติดตามได้

ภาพประกอบที่ 6 ปีเตอร์ ชาปิโร (Peter Shapiro) ผู้จัดกิจกรรมทางดนตรีชั้นนำในสหรัฐอเมริกา ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำระบบตรวจสอบ COVID-19 มาใช้ในการจัดงานกิจกรรมทางดนตรี (Youtube, 2022)

บทสรุป

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมทางดนตรี เป็นการผสมผสานการแสดงที่ผสมผสานศิลปะและวัฒนธรรมเข้าไป เพื่อทำให้ผู้ร่วมงานได้รับความเพลิดเพลิน โดยภายในงานจะมีเสียงดนตรี ผู้คนเข้าร่วมงานมากมาย และมีความวุ่นวายภายในนั้น อย่างไรก็ดี กิจกรรมทางดนตรี ก็ยังมีความสุขกับการที่ได้ไปสนุกในกิจกรรมทางดนตรีดังกล่าว แต่ท่ามกลางการแพร่กระจายของโควิดที่ทำให้ผู้คนไม่สามารถเข้าชมการแสดงดนตรีสดได้ ศิลปิน ผู้จัดคอนเสิร์ต และทีมงานเบื้องหลัง ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ จึงทำให้เผชิญกับภาวะความไม่แน่นอนทางรายได้ เพราะรายได้ของคนกลุ่มหลังนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนของการจัดแสดงดนตรีสดเพียงช่องทางเดียว ผู้เขียนศึกษาและพบว่าการจัดกิจกรรมทางดนตรีช่วงสถานการณ์โควิด-19 ต้องหยุดชะงักและบางกิจกรรมได้ถูกยกเลิกทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมทางดนตรีต้องเร่งปรับตัววางแผนลงทุนด้านดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีความพร้อมในโลกดิจิทัลมากขึ้น เพื่อให้ธุรกิจสามารถฟื้นฟูและรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดให้กลับมาดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ชมได้เห็นการจัดกิจกรรมทางดนตรีในช่องทางออนไลน์ซึ่งมีทั้งแบบไม่มีค่าใช้จ่าย และแบบมีค่าใช้จ่าย โดยทางค่ายเพลงจะเป็นผู้กำหนด เช่น มีการจำหน่ายบัตรเข้าชมคอนเสิร์ต หรือจัดกิจกรรมแฟนมีตติง จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ทิศทางทางการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 เปลี่ยนได้ ผู้เขียนได้นำเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมทางดนตรีหลังสถานการณ์โควิด-19 ผ่อนคลาย ได้ทั้งหมด 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) กิจกรรม Drive-In Concerts 2) กิจกรรม Wearable Protection 3) กิจกรรม Going Local 4) กิจกรรม Spacing 5) กิจกรรม Venues และ 6) กิจกรรม Testing ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ได้ทดลองจัดขึ้นในต่างประเทศแล้ว ส่วนในประเทศไทยสามารถนำมากับการจัดกิจกรรมทางดนตรีของเราให้เข้ากับแนวโน้มในอนาคตของการจัดการแสดงสดในโลกออนไลน์ที่เป็นภาวะปกติต่อไป

บรรณานุกรม

ชำนาญศิลป์ เพ็ชรฤทธิ์. (2564). *แนวทางการพัฒนาธุรกิจวงดนตรีงานแต่งงานภายใต้วิกฤต COVID-19 ในเขตกรุงเทพมหานคร.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธนพงศ์พรรณ ธัญญรัตตกุล. (2563). *โมเดลทรานส์ฟอร์มธุรกิจเพื่อสร้างการเติบโตครั้งใหม่.* กรุงเทพฯ : ซีแอนด์เอ็นบุ๊ค.

ศันสนีย์ เล้าอรุณ. (2563). *อนาคตของการแสดงดนตรีสดที่ผสานเทคโนโลยีและดิจิทัลแพลตฟอร์ม.* สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2565, จาก https://www.creativethailand.org/view/article-read?article_id=32486

อารียา โตสุข. (2563). ผลกระทบต่อธุรกิจดนตรี จากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). *วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์,* 1(1), 274-301.

Bossey, A. (2022). Gatekeeper perceptions on adopting environmentally sound information and communication technology-enhanced live performances to improve the sustainability of music festivals. *International Journal of Event and Festival Management.* 13(10), 1108

Creative Economy Agency. (2022). COVID-19 *จะนำพาอุตสาหกรรมดนตรีสู่จักรวาลใหม่หรือไม่.* สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2565, จาก https://www.cea.or.th/th/single-research/music-industry-covid-19

Cresswell, A.J. & Bennett, R. J. (2015). *The digital evolution of live music.* Chandos Publishing.

Eventsafetyalliance. (2020). *EVENT SAFETY ALLIANCE HEALTH AND SAFETY GUIDANCE FOR IN-PERSON EVENTS.* Retrieved 30 October 2022, from https://www.eventsafetyalliance.org/esa-reopening-guide

Fallsfestival. (2022). *FALLS2022.* Retrieved 2 December 2022,

from https://www.facebook.com/fallsfestival/videos/1323457435149367

Fungjaizine, 2563. Drive-in Concert *อีกหนึ่งทางเลือกของการชมคอนเสิร์ต ในยุค New Normal.* สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2565, จาก https://www.fungjaizine.com/article/story/drive-in-concert.

Getz, D., & Page, S. J. (2016). Progress and Prospects for Event Tourism Research. *Tourism Management,* 52, 593-631.

Insider. (2020). *This hazmat-inspired suit lets you dance, drink, and even vape while staying safe from the coronavirus at concerts and clubs.* Retrieved 12 December 2022 from https://www.businessinsider.com/ppe-suit-partying-coronavirus-lets-you-drink-and-vape-2020-5

Jackson, B. (2022). *Camp Winn rainbow benefit to feature Jackson Browne and more.* Retrieved 17 December 2022 from https://www.jacksonbrowne.com/

Khlystova, O., Kalyuzhnova, Y., & Belitski, M. (2022). The impact of the COVID-19 pandemic on the creative industries: A litera ture review and future research agenda. *Journal of Business Research,* 139, 1192-1210.

Newbold, C., & Jordan, J. (2016). *Focus on world festivals: contemporary case studies and perspectives.* Goodfellow Publishers Ltd.

Welcometobratislava. (2022). LIVE MUSIC IN BRATISLAVA. Retrieved from https://www.welcometobratislava.eu/live-music-in-bratislava/

Youtube. (2022). *Veteran live-music Promoter Peter Shapiro promotes global climate change | Anything is Possible. Retrieved* 17 December 2022 from https://www.youtube.com/watch?v=gKvcpR1Av1w